КЎКЛАМ—МЕҲНАТ БИЛАН КЎРКАМ

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИНИ МУНОСИБ СОВҒАЛАР БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 57 (4304). | 21 март, ШАНБА — 1970 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Чиноздаги Охунбобоев номли колхозда кўкламги экиш ишлари қизғин. Колхозчилар беда экишни тамомлаб, маккажўхори экишни кучайтириб юбордилар. Суратда: механизатор Ҳайдар Қўчқоров, сеялкачи Бахтиёр Хожиевларни кўриб турибсиз.

О. Қозоқбоев фотоси.

РЕЖАЛИ ИШ—ИҚТИСОД КАЛИТИ

Шу кунларда барча совет кишилари қатори областимиз пахтакорлари, чорвадорлари, сабзавотчилари, ғаллакор ва соҳибкорлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ва халқ хўжалигида тежамкорликни кучайтириш ҳақидаги Хатини қизғин муҳокама қилмоқдалар, ўз хўжаликларида ана шу муҳим ҳужжатда кўрсатилган тадбирларни изчиллик билан амалга ошириш режаларини тузмоқдалар.

Хат муҳокама қилинган мажлисларда фойдаланилмай ётган резервлар рўёбга чиқмоқда. Иқтисод қилиш режалари тузиб берилмоқда, бу соҳадаги камчиликларни тугатиш йўллари кўрсатиб берилмоқда.

Бу йил азамат пахтакорларимиз она-Ватанга 350 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилганлар. Улар ана шу мақсадга эришиш учун йил бошидан астойдил ишга киришдилар ва шу кунларда кўклам экиш кампаниясини пухта тайёргарлик билан кутиб олиш йўлида ғайрат кўрсатмоқдалар.

Партия ва ҳукуматимиз хати муҳокамасида қатнашган коммунистлар, комсомоллар, касаба союз аъзолари ва ҳар бир киши қандай қилиб ҳосилдорликни ошириш, меҳнат унумдорлигини кўтариш, маҳсулот таннархини камайтириш, хўжалик даромадини кўпайтириш ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини айтмоқдалар.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозида хат муҳокамасига бағишланган йиғилишда колхоз пахтакорлари билан бирга чорвадорлар ҳам чиқиб сўзладилар. Улар ўз хўжаликларида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олинаётганлиги, бу соҳадан катта даромад эгаси бўлинаётганлиги тўғрисида гапириш билан бирга чорвачилик даромад бермаётганлиги аксинча хўжаликнинг бошқа тармоқларидан келган даромадга шерик бўлаётганлигини ўз-ўзини танқид асосида очиб ташладилар.

Ҳақиқатан ҳам областимиздаги кўпгина хўжаликларда чорвачилик даромад келтириш манбаи бўлмаётир. Унинг асосий сабабларидан бири ана шундай хўжаликларда моллар наслини саралашга, уларни яхши парвариш қилишга етарли эътибор берилмаётир. Кўпгина чорвачилик фермаларида штатлар жуда кенгайиб кетган. Орджоникидзе районидаги «Маданият» колхози бунга мисол бўла олади.

Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда ишлаётган кишиларнинг меҳнатини қадрлаш, уларнинг даромадларини кўпайтириш, шахсий манфаатдорликларини ошириш йўли билан колхоз ва совхозда чорвачиликни кескин ривожлантириш йўлини тутиш керак. Ана шундагина у даромад манбаига айланади.

Худди шунингдек пахтачилик соҳасида ҳам қатор хўжаликларда ички имкониятлардан, техника ресурсларидан кўнгилдагидек фойдаланилмаётганлиги фактлари учраб туради. Бўка районидаги Мичурин номли колхоз илгари пахтадан мўл ҳосил олишда ва йиллик планини муваффақиятли бажаришда яхши хўжаликлар қаторида эди. Кейинги йилларда эса бу колхоз анча чўкиб қолди. Чунки, колхоз раҳбарлари тупроқнинг унумдорлигини ошириш тўғрисида чинакамига қайғурмай қўйдилар. Зовурларнинг тўлиб қолганлиги, пахта ерларининг мелиоратив ҳолати ёмонлашганлигини сира эътиборга олмайдилар. Бунинг устига агротехника қоидаларига эътибор бермайдилар. Натижада беш-олти йил илгари йигирма беш центнер ва ундан ошириб ҳосил олиниб келинган ерлардан ўтган йили 15 центнердан сал ошириб пахта етиштирилди.

Областимиздаги 43 колхоз ва совхоз ўтган йили ҳосилдорликда жуда паст натижаларга эришди. Оқибатда область давлатга йигирма минг тоннага яқин пахтани кам берди. Давлатга топширилган ялпи ҳосилнинг миқдорини кўпайтириш учун, аввало, фойдаланиб келинаётган ерлар унумдорлигини оширишимиз, ҳосилдорликда илғорлар даражасига етиб олиш учун курашишимиз керак. Ваҳоланки, областда 32 колхоз ва совхоз ҳар гектар ердан 20 центнердан кам, етти хўжалик эса 15 центнердан кам ҳосил етиштирди. Агар ана шу юбилей йилида шу юқорида айтилган хўжаликларда ҳам ҳосилдорлик ҳеч бўлмаса область даражасига етказилса, давлатга пландан ташқари пахта топшириш имконияти туғилади.

Партия ва ҳукуматимиз ҳамма вақт маҳсулотни кўпайтириш билан бирга ана шу маҳсулотни етиштиришда қатнашадиган техника ва бошқа қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналарини тежаб-тергаб ишлатишни таъкидлайдилар. Кўпчилик мулки ҳисобланган техника белгиланган муддатгача бетўхтов ишлаши ва белгиланган давр ичида кўзланган мақсадни қўлга киритиш учун ана шу техникага қўшимча маблағ сарфлашга йўл қўймаслик керак. Шунингдек, колхоз ва совхозлар давлат томонидан берилаётган минерал ўғитларни тежашлари, уни белгиланган миқдорда ерларга ўз вақтида солишлари, ўғит қанча фойда келтириши зарур бўлса ана шу фойдани олишга эришишлари зарур. Афсуски, баъзи хўжаликларда минерал ўғитлардан фойдаланишга яхши эътибор берилмайди, уларнинг исроф бўлишига йўл қўйилади. Натижада ҳосилдорлик ошмайди, таннарх юқори бўлади.

Хатда таъкидланганидек, ҳар бир соҳада тежамкор бўлайлик, халқ мулкини кўз қорачиғидай сақлайлик. Хўжаликларимизда ердан, сувдан, ўғитдан ва бошқа буюмлардан тежаб-тергаб фойдаланайлик, уларни қадрлайлик.

Алмашлаб экиш—ҳосилдорлик гарови

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИДАГИ «ИНТЕРНАЦИОНАЛ» КОЛХОЗИНИНГ РАИСИ КИБОР МАМЕДОВ БИЛАН СУҲБАТ

Колхозимиз аъзолари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг **«Ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ва халқ хўжалигида тежамкорликка қаттиқ риоя қилиш»** ҳақидаги Хатини кенг муҳокама қилиб, уни якдиллик билан маъқулладилар. Шу билан бирга галдаги вазифаларни яна бир бор аниқлаб олдилар. Мамлакатимиз халқлари ички резервларни қидириб топмоқдалар. Уларни ишга солиш натижасида улкан ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Айниқса илғорлар тажрибасини оммалаштириш шу кундаги энг муҳим вазифаларимиздан бири бўлиб қолди. Илғорлардан ўрганиш ва уни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш—юксалишимиздаги битмас-туганмас манбалардан биридир.

Ҳар бир соҳада ишни маслаҳат асосида ташкил қилиш фойдадан ҳоли бўлмайди. Деҳқончиликда ҳам ана шундай. Ўтган йилдаги тажрибаларни ишга солиш, янги ютуқларни қўлга киритишга хизмат қилади. Биз партия ва ҳукуматимизнинг яқиндан кўрсатаётган ғамхўрликларидан самарали фойдаланиб, деҳқончиликдан, чорвачиликдан йилдан-йилга кўпроқ даромад олишга ҳаракат қиляпмиз. Кейинги йилларда ҳадеб бир ерга бир экиннинг экила бериши орқасида зарарли ҳашаротларнинг келиб чиқишига сабаб бўлди. Айниқса пахта етиштирадиган ерларимиз бир қисми вилт касали билан зарарланди. Бу эса белгиланган ҳосилни олишда анчагина қийинчиликларнинг келиб чиқишига сабаб бўлди. Вилтга қарши курашда алмашлаб экиш энг муҳим омиллардан бири эканлигини ҳисобга олиб, экинлар турини кўпайтириш чораларини кўрдик. Бу йил вилт билан касалланган пахта ерларимизнинг 200 гектарига каноп экишни планлаштирдик. Бунинг фойдаси катта. Биз бундан кейин «оқ олтин», «кўк олтин» етиштирамиз. Дастлабки йили давлатга ҳар гектар ердан 142,5 центнердан ёки 2848 тонна луб пояси топширишга аҳд қилдик.

Пахта ерларимиз ҳам камайтирилмайди. Резервлардан самарали фойдаланамиз. Эски ариқлар, карта четлари, эски зовурларни текислаш ҳисобига экин майдонимиз анча кўпайтирилади. Шундай қилиб, бу йил 935 гектар ерга чигит экиб, давлатга 2540 тонна пахта етиштириб берамиз. Асосан чигитлар вилт билан зарарланмаган майдонларга экилади. Бизда 125 гектар бедазор бор. Шундан 35 гектари эски. Шу майдонни ҳайдаб, уни пахтазорга айлантирдик. Бунинг ҳисобига эса 35 гектар ерга янги беда экиб қўйдик. 90 гектар ерга маккажўхори ҳам экилади.

Фактлардан кўриниб турибдики, эндиликда биз ҳар йили бир ерга бир хилдаги экинларни экавермаймиз. Ўтган йили вилт билан зарарланган ерларнинг 250 гектарига кенг қаторлаб чигит уруғи ташлаган эдик. Ҳосили яхши бўлди. Кўчатлар вилт касали билан унчалик кўп зарарланмади. Ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтарилди. Шуни ҳисобга олиб бу йил 400 гектар майдонга кенг қаторлаб чигит ташлаймиз. Бу ҳам ҳосилдорликни оширишдаги муҳим резервлардан биридир.

Колхозчиларимиз қиши билан самарали меҳнат қилдилар. Экишга тайёргарлик кўрдилар. Кўклам чиқиши билан тошлоқ ерларга ишлов бериш кучайтирилди. Грейдер, чизел, борона ва бошқа техникалардан самарали фойдаланиб, шағал ерларнинг тошини камайтирдик. Бундай майдонларда намнинг кўтарилиб кетмаслигига ҳаракат қилиб, қўшимча тупроқлар ташиб келтириб солдик. Эндиликда деҳқонларимиз ерларни экишга тайёрламоқдалар. Кузда ҳайдалган майдонлардаги ғўзапоялар осма бороналарнинг ёрдами билан йиғиштириб олиняпти. Ҳосили кам бўлган ерларга минерал, маҳаллий ўғит сочиб қўйилди. Бу йил ўтган йиллардагига нисбатан анчагина кўп маҳаллий ўғит тайёрлашга муваффақ бўлдик. Ўртача ҳар бир гектар майдонга 6—7 тоннадан гўнг ташиб чиқарилди.

Мен қўшимча ерларни ўзлаштириш колхознинг бойлигига бойлик қўшажагини алоҳида таъкидламоқчиман. Кераксиз ариқ-зовурларни текислаб, қишлоқ хўжалик оборотига киритиб, экинзорга айлантириш фақат фойдалидир. Ҳар бир гектар ер очиш учун 250 сўмга яқин пул сарфланмоқда. Йил охирига келиб эса ана шу янги ўзлаштирилган майдонларда етиштирилган ҳосилнинг ўзидан камида 1000—1100 сўм соф фойда оламиз.

Партия ва ҳукуматимизнинг Хатида кўрсатилган таклифларни амалга оширишда Холмат Норов, Абдумажид Аҳмедов, Зикрулла Миралиев каби ўртоқлар раҳбарлик қилаётган участкаларнинг колхозчилари айниқса катта иш қилмоқдалар. Бу ерлардаги бригада ва звенолар экишгача бўлган барча тайёргарликни ҳозирнинг ўзидаёқ амалга ошириб қўйдилар. Мироб Сарвар Кўчалиев айниқса ариқ-зовурларни тозалашда ташкилотчилик ишларини олиб борди. Шунинг учун ҳам ирригация шохобчаларини тозалаш, тартибга солиш ишлари ўтган йилдагига нисбатан қарийб 1,5 ой олдин сифатли тамомланди.

Чорвадорларимиз ҳам юбилей йилини самарали якунлаш учун зўр ғайрат кўрсатмоқдалар. Бизда чорва моллар туёғи кўпайиб, маҳсулдорлиги тобора ошиб бормоқда. Айниқса молларни бўрдоқига боқиш, соғин сигирларнинг қаровини яхшилаш соҳасида бирмунча ижобий ишлар амалга оширилди. Шу сабабли давлатга гўшт топшириш юзасидан берилган 3 ойлик план муддатидан олдин 102 процент қилиб бажарилди. Сут соғувчиларимиз квартал планини 110 процентдан ошириб юбордилар. Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, молларни тўйимли озуқа билан таъминлаш соҳасида ҳам муҳим тадбирларни амалга оширяпмиз.

Ўрта Чирчиқ районидаги 4-«Оҳангарон» совхози чўпонлари юбилей йилида ҳар юз совлиқдан 110—112 тадан қўзи олишга аҳд қилишган. Улар шу кунларда ўз сўзларининг устидан чиқиш учун меҳнат қилишяпти. Суратда: (чапда) илғор чўпон Юнус Қорахонов, (ўнгда) яйловларда қўй-қўзилар боқилмоқда.

А. Абалян фотоси.

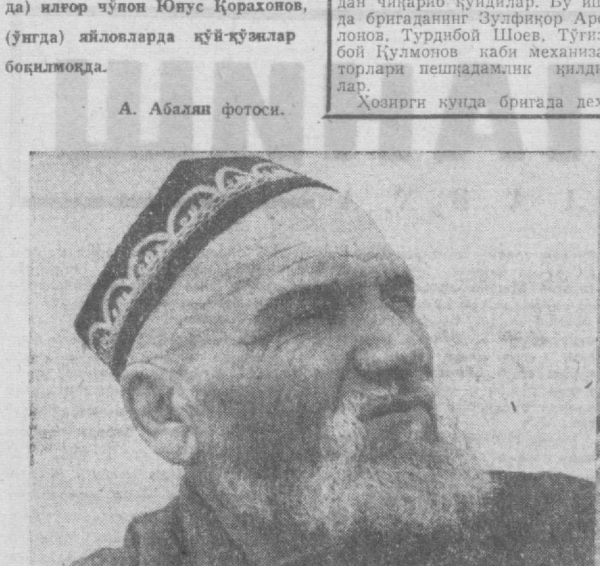

Оққўрғон далаларида

Ҳамза номли колхоз. Содиқ Шамбетов ва Содиқ Халпетов бошлиқ бригада пахтакорлари мавжуд экиш агрегатларини ва бошқа қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналарини сифатли ремонтдан чиқариб қўйдилар. Бу ишда бригаданинг Зулфиқор Арслонов, Турдибой Шоев, Тўғизбой Қулмонов каби механизаторлари пешқадамлик қилдилар.

Ҳозирги кунда бригада деҳқонлари чигит экиладиган майдонларни текислаш, ўғит чиқаришни қизғин олиб бормоқдалар. Бу ишда илғор колхозчилардан Раҳим Жумабоев, Араббой Айтқулов, Асилбек Анорқулов, Мирзаким Огабековлар ғайрат кўрсатишмоқда.

Р. АНОРБЕКОВ.

* * *

Навоий номли колхоз. Хўжалик пахтакорлари баҳорги экиш кампаниясига ҳар тарафлама пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Шу кеча-кундузда колхоз далаларида бўлган киши деҳқонларни, қайноқ меҳнат устида учратади. Пахта майдонлари ҳосилдор бўлиши учун ерларни ўғитлашга алоҳида эътибор беріляпти. Колхознинг барча бригада ва звеноларида далаларга маҳаллий ўғит чиқариш қизиб кетган.

Ф. МЎМИНОВ.

КОЛЛЕКТОР — ДРЕНАЖ ТАРМОҚЛАРИНИ ТОЗАЛАШ БЎЙИЧА 20 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Бўка	**114**
Калинин	**105**
Янгийўл	94
Юқори Чирчиқ	91
Оржоникидзе	89
Бекобод	82
Бўстонлиқ	81.2
Оққўрғон	78
Ўрта Чирчиқ	76.6
Область бўйича	94

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА БЕДА ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 20 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун-районлар, иккинчи стун-беда экиш плани, учинчи стун-экилган майдон, тўртинчи стун-планнинг бажарилиш проценти, бешинчи стун — шу жумладан бошқа экинларга аралаштириб экилган беда.

ОРЖОНИКИДЗЕ	850	850	100,0	820
Ўрта Чирчиқ	1700	1377	81,0	1270
Бекобод	1660	1261	75,9	1261
Оққўрғон	2400	1695	70,6	1491
Бўка	1700	1100	64,7	1077
Янгийўл	2000	1273	63,7	1181
Бўстонлиқ	390	221	56,7	50
Калинин	850	410	48,3	410
Юқори Чирчиқ	1450	542	37,4	136
Область бўйича:	13000	8729	67,1	7696

ИЛМИЙ СЕССИЯ

19 мартда Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳамда республика олий ва ўрта махсус талим министрлигининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган бирлашган илмий сессияси очилди.

Сессияда биринчи бўлиб Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президенти, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси О. С. Содиқовнинг «В. И. Ленин ва совет фанининг тараққиёти» деган мавзудаги доклади тингланди.

Сессияда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти И. М. Муминовнинг «Табиёт фанлари туб фалсафий масалаларининг В. И. Ленин томонидан ҳал қилиниши», республика Фанлар академиясининг академиклари Ё. Х. Тўрақуловнинг «Молекуляр биология асосий тушунчалари ривожланишининг диалектикаси ва М. З. Хомидхоновнинг «В. И. Ленин мамлакат халқ хўжалигини электрлаштириш ҳақида» деган мавзудаги докладлари ҳам тингланди.

* * *

В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишланиб, ўтказилган бирлашган илмий сессия 20 мартда ўз ишини тамомлади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси билан Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министрлиги чақирган бу сессиянинг якунловчи мажлисида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари В. К. Қобуловнинг «Табиат ва жамият ҳақидаги фанларнинг ўзаро муносабатларида кибернетиканинг роли», К. Е. Житковнинг «В. И. Ленин ва Туркистонда коммунистик ҳаракат» ҳамда С. А. Азимовнинг «В. И. Ленин материянинг битмас-туганмаслиги ҳақида» деган докладлари, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзолари М. К. Нурмуҳамедовнинг «В. И. Ленин ва адабиётнинг партиявийлиги», Ш. З. Ўразаевнинг «В. И. Ленин ва совет миллий давлат қурилиши», С. К. Зиёдуллаевнинг «В. И. Ленин ва Ўзбекистон экономикасининг тараққиёти», А. А. Аъзамхўжаевнинг «В. И. Ленин ва Ўзбекистон ССР тараққиёти» деган докладлари тингланди.

Олимлар ўзларининг докладларида совет фанини ривожлантиришда ва жумладан Ўзбекистон фанини ривожлантиришда В. И. Лениннинг роли жуда катта эканлигини уқтириб ўтдилар. Октябрь революцияси йўлбошчисининг ғоялари муваффақиятли амалга ошаётганлиги, республикамиз олимлари В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб муваффақиятлар билан кутиб олаётганлигини гапириб бердилар.

Сессия ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов қатнашди.

(ЎзТАГ).

ПРОПАГАНДИСТ

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

Ҳулкар ака Инкоровнинг иш хонаси. Стол устида бир неча китоб ва газеталар тартиб билан тахлаб қўйилибди. Айрим адабиётларнинг варақлари орасига бир энлик қоғоз қўйилган. Бу белгига қараб керакли цитата ва материаллар тезроқ топиб олинади.

Бугун ҳам Ҳулкар ака навбатдаги сиёсий машғулотга тайёргарлик кўра бошлади. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг (1969 йил) якунлари ва қишлоқ меҳнаткашларининг вазифалари тўғрисида ўтказиладиган бу машғулотга коммунистлар билан бирга партиясизлар ҳам таклиф этилди. Шунинг учун ҳам бу машғулотга пухта тайёргарлик кўра бошлади. Қишлоқ ўтмишига оид ҳужжатлар билан ҳам танишди.

Ўқув хонаси. Машғулотга таклиф қилинганларнинг ҳаммаси тўпланган. Пропагандист Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва совет ҳукуматининг қишлоқ хўжалигини юксалтириш юзасидан кўраётган тадбирларини бирма-бир айтиб ўтди. Колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съездида қабул қилинган Намунали Устав моҳиятини атрофлича тушунтирди.

Машғулот қизиқарли ўтди. Тингловчиларнинг кўплаб берган саволларига қониқарли қилиб жавоб берилди...

Машғулотларнинг соз ўтишига осонлик билан эришиб бўлмайди. Ҳулкар ака буни яхши билади. Айниқса, у сиёсий темалардаги машғулотларга пухта тайёргарлик кўради. Изчиллик билан мутоала қилади. Марксизм-ленинизм назариясини доимо ўрганиб боради.

— Мен, — дейди Ҳулкар ака, — комсомол аъзоси бўлган кезларимда ҳам сиёсий тўгарак машғулотларига актив қатнашардим. Кейинчалик ўзим бу тўгаракларда дарс бера бошладим.

Дарҳақиқат коммунист Ҳулкар ака қарийб 30 йилдан буён коммунистларнинг севимли устози, ўқитувчиси сифатида ҳурмат қозониб келмоқда. Ана шу йиллар давомида Хондайлиқ қишлоғидаги Калинин номли колхоз ва мактаб ўқитувчиларига КПСС тарихи, коммунистик тарбия асосларини ўргатиб келади. Эндиликда эса колхоз бошланғич партия ташкилоти ҳузуридаги марксизм-ленинизм сиёсий мактабида машғулот олиб бормоқда.

Масъулиятли, партиявий топшириққа меҳр қўйган ажойиб коммунист ўқувда расмиятчиликка сира ҳам йўл қўймайди. У ўзига нисбатан ҳам, тингловчиларга нисбатан ҳам талабчан. Давомат ва ўзлаштиришни ҳамиша кузатиб боради. Дарвоқе пропагандист ўз меҳнатининг самарадорлигига эришмоғи зарур. Агар дарс ўтилаверса-ю, тингловчилар уни ўзлаштирмасалар, бундан кимга фойда?

Ҳулкар ака кўплаб шогирдлар ҳам тайёрлади. Улар партия, комсомол сиёсий маорифларида муваффақият билан ишламоқдалар.

Яқинда район партия комитети пропагандистларнинг слетини ўтказди. Тажрибакор, ҳурмат-иззатга эга бўлган пропагандистлар ҳақида сўз кетганида Ҳулкар ака Инкоровнинг номи тилга олинди. Унга Тошкент область партия комитети ва меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитетининг Фахрий ёрлиғи топширилди.

Моҳир пропагандист мукофотга яраша янада ижодий ғайрат билан ишламоқда. Коммунистлар ўртасида доҳий В. И. Лениннинг назарий меросини кенг тарғиб қилиб, жумладан, ленинча кооператив планнинг тантанаси ҳақида мароқ билан ҳикоя қилиб бермоқда. У колхоз клубида, чойхонада, колхозчиларнинг хонадонларида ҳам тез-тез бўлиб туради. Ҳа, совет кишилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик кўраётган шу кунларда Ҳулкар ака янада активлик кўрсатиб ишламоқда.

Ҳулкар ака устоз ўқитувчи ҳамдир. Унинг тарбиясини олган шогирдлари — партия, совет органларида, медицина муассасаларида муваффақиятли ишламоқдалар.

Биз пропагандист Инкоровга коммунизм кишисини тарбиялашдек олижаноб ишида янги ижодий муваффақият тилаймиз.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.
Бўстонлиқ райони.

Шамила Валиева пойтахти миздаги ипак йигирув фабрикасида бир неча йилдан буён меҳнат қилмоқда. У ишлаб чиқарилаётган ипак толалари сифатини текширади. Суратда: лаборант ўртоқ Ш. Валис ва иш устида.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ СЕКРЕТАРЛАРИ СЕМИНАРИ

Область партия комитетида машинасозлик, металлни қайта ишлаш, химия, энергетика саноати корхоналари бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг уч кунлик семинари бўлиб ўтди.

Семинар қатнашчилари область партия комитетининг секретари К. Н. Бекаевнинг «Беш йилликнинг якунловчи йилида область саноат корхоналари партия ташкилотларининг вазифалари», область партия комитети партиявий-ташкилий ишлар бўлими мудирининг ўринбосари М. И. Куновнинг «КПСС XXIII съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотларининг ташкилотчилик ролини ошириш тўғрисида», область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири Ш. Н. Тошпўлатовнинг «Ҳозирги босқичда бошланғич партия ташкилотларининг идеология ишлари соҳасидаги вазифалари»га доир докладларини тингладилар.

УЛУҒ САНА ШАРАФИГА

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ва тежамкорлик режимини кучайтириш тўғрисидаги Хати ишларимиз режасини янада аниқроқ кўрсатиб берган йўлланма бўлди. Бу хат билан танишиб, ўзимиздаги мавжуд резервларни яна бир бор кўздан кечирдик.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига давом этаётган мусобақада пешқадамлар сони тобора кўпаймоқда. Ишлаб чиқариш новаторлари тежамкорлик бўйича энг яхши таклифларини тақдим этишяпти. Ҳар ойда фабриканинг кўрик комиссияси аъзолари бу таклифларни саралаб, яхшиларини ишлаб чиқаришга жорий этишга тавсия қилмоқдалар. Ўтган йили тежамкорлик юзасидан 400 га яқин таклиф тушиб, булардан 312 минг сўм иқтисод қилинган эди.

Бу йил ҳам фабриканинг йигирув, пиликлаш, тараш цехларида тежамкорлик бўйича анчагина тадбирлар амалга оширилди. Танда йигириш цехида 54-танда йигириш планини ўзгартириш билан 8400 сўм фойда кўрилди. Пиликлаш цехида меҳнат унумдорлиги 15 процент ортди. Шунингдек, пилталаш машинасида зичликни ошириш юзасидан цех мастери Хайитметов ва мастер ёрдамчиси Ермольев ўртоқларнинг таклифи амалга ошгач, 5 минг 400 сўм фойда кўрилди. Пиликлаш цехи бошлиғи Фарида Шомансурова таклифи билан пиликнинг зичлиги оширилди, натижада узилиш камайди, маҳсулот сифати анча яхшиланди. Бу таклиф 7200 сўмлик маблағни тежаб қолишга имкон беради.

Танда йигириш цехида меҳнатни илмий асосда уюштириш натижасида 36 кишини бошқа ишга ўтказиш имкони яратилди, унумдорлик 30 процентга ортиб, 34 минг сўм иқтисод қилинди.

Эскириб қолган йигирув машиналари ўрнига янгиларини ўрнатиш ҳам тежамкорликка катта ҳисса бўлиб қўшилмоқда. Пиликлаш цехида «ТР—260» машинаси янги «Р—163—3» ускуналари билан алмаштирилди. Натижада унумдорлик 50 процент ортиб, 36 киши бошқа ишга ўтказилди. Бундан 161 минг сўм соф фойда кўрдик. Умуман фабрикада янги техникани жорий этиш туфайли 408 минг сўм тежаб қолинди.

Фабрикамиз коллективи тежамкорлик юзасидан ўтган йили 90 тоннадан ортиқ хом ашё ва калава, шу йилнинг икки ойи мобайнида эса 25 тоннадан ортиқ маҳсулотни тежашга муваффақ бўлди. Ишчиларимиз йил бошидан буён 45540 сўм тежаб қолдилар.

Амалга ошираётган ишларимиз ҳали дарёдан томчи, холос. Юбилейга қадар тежамкорлик юзасидан барча резервларни ишга солиш, яъни иш вақтининг ҳар бир минутини қадрлаш, маҳсулотнинг нес-нобуд бўлишига йўл қўймаслик, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашни мақсад қилиб қўйдик. Хуллас, коллективимиз доҳий юбилейини ёруғ юз билан кутиб олишга интилмоқда.

Н. БАҚОЕВ,
Тошкент тўқимачилик комбинати биринчи йигирув-тўқув фабрикасининг бош инженери.

ЙИЛНОМАЛАР ВАРАҚЛАНГАНДА

Китоб нашри бой тарихга эга. Адабиётлар йилномаси сифатида тузилган библиографик кўрсаткичлар ана шу манбаларни ўз ичига олган муҳим қўлланмага айланган. Китобхонлар, мутахассислар, айниқса кутубхоначилар библиографик кўрсаткичларга тез-тез мурожаат қиладилар.

Ўзбекистон ССР Давлат китоб палатаси ташаббуси билан яқинда адабиётлар йилномасини яратишга киришилди. Самарали ва изчил меҳнатнинг натижаси ўлароқ дастлабки библиографик кўрсаткич тайёрланди.

Бу тарихий манбалар Совет ҳокимияти йилларида серқуёш республикамизда нашр этилган адабиётлар ҳақида, уларнинг жанр ва турлари тўғрисида маълумот беради.

Улуғ доҳиймиз В. И. Ленин асарлари нашри мундарижаси ҳам унда акс этган. Манбалар йилномасини варақлаган киши доҳий асарлари қанчалик севиб ўқилгани, уларга бўлган қизиқиш йилдан йилга ортиб борганини билиб олади.

Библиографик кўрсаткичда келтирилган тарихий манбалар орқали улуғ доҳий асарларининг дастлабки нашрлари ҳусусида ҳам кўп нарсани билиб олиш мумкин.

Мана бир мисол. Лениннинг «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» деган китоби Ўзбекистонда дастлаб 1918 йилда босилиб чиқди. Эндиликда ноёб нашрлардан бири бўлиб қолган шу бир нусҳа китоб палатасида эъзозлаб сақланади . Китоб муқоваси қоғоз билан ўралган бўлиб, унга асар номи эски орфографик ёзувида битилган.

Бу машҳур асар «Правда» газетасида босилиб чиққач, ишчи ва солдатлар депутатлари Тошкент Совети томонидан китоб қилиб нашр этилганди.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Тошкент босмахоналарида Ильичнинг бошқа асарлари ҳам бирин-кетин босилиб чиқа бошлади. Доҳий асарлари ўзбек тилига таржима қилинди ва китоб ҳолида тақдим этилди. «Колчак устидан ғалаба қозонилиши муносабати билан ишчи ва деҳқонларга Мактуб», «Пролетариат ва деҳқонлар» деган китоблар эса 1920 йилдаёқ ўзбек китобхони жавонидан ўрин олганди.

Библиографик кўрсаткични варақлашда давом этамиз. Улуғ Ленин асарлари нашрларининг йилномаси бирин-кетин кўз олдимизда жонланади...

Лениннинг комсомол учинчи съездида сўзлаган нутқи ҳар бир совет йигит-қизлари қалбидан мустаҳкам ўрин олган. Бу тарихий нутқ республикамизда дастлаб 1921 йилда китобча ҳолида босилди. Ўшандан буён у 24 марта қайта нашр этилди.

«Нима қилмоқ керак?», «Давлат ва революция», «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари»деган асарлар ҳам доҳийнинг ўзбек тилида қайта-қайта босилган китобларидан ҳисобланади. «Нима қилмоқ керак?» деган китобининг ўзи 11 марта босилиб чиқиб, кўп нусҳада тарқатилди, деб кўрсатиб ўтилади манбалар йилномасида.

Улуғ доҳий туғилган куннинг юз йиллик юбилейи муносабати билан китобхонларга тақдим этилаётган Ленин асарлари, у ҳақда ёзилган китоблар рўйҳати ҳам библиографик кўрсаткичдан ўрин олади.

Ҳам библиографик, ҳам илмий аҳамиятга молик бўлган бу кўрсаткич келгусида манбалар йилномасига айланиб қолиши турган гап.

А. АЛИЕВ.

Тошкент Давлат политехника институти кўплаб ихтисосдаги инженер кадрларга йўлланма беради. Бу ерда таълим олаётган бўлажак инженерларнинг кўпи олий ўқув юртини муваффақиятли тамомлагач, саноат корхоналарида иш олиб бормоқдалар. Бунда институтда ўқитилаётган турли фанлар муҳим роль ўйнамоқда.

Суратда: институтнинг автомобиль-йўл факультети 3-курс студентлари сиёсий иқтисод курсидан машғулот пайтида.

Л. Глауберзон фотоси.

ЯНГИЧА ИШЛАШ САМАРАСИ

«Главташкентстрой»га қарашли 4-автобазанинг планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиб ишлаётганига бир неча йил бўлди.

Янгиликнинг самараси яхши бўлмоқда. Коллектив ўтган йилни муваффақиятли якунлади. Юк ташиш плани анча ортиғи билан адо этилди. Корхона пландан ташқари 417 минг сўм фойда олди. Меҳнат унумдорлиги ҳар бир ишчи ҳисобига 2,5 процент ошди.

Фойданинг кўпайиши меҳнат шароитларини янада яхшилаш имконини бермоқда. Фақат ўтган йили социал маданий тадбирлар фондига 76,5 минг сўм ажратилди. Янги ишлаб чиқариш корпуслари, маъмурий бинолар барпо қилинди. Автобаза инженер-техник, ишчи-хизматчиларни моддий рағбатлантириш учун 43 минг сўм сарфлади.

Корхона зарбдорлари юбилей йилини ҳам муваффақиятли бошлашди. Январь ва февраль ойлари кўрсаткичлари ошириб адо этилди. Шофёрлардан А. Маҳкамов, О. Мирзараҳматов, Н. Трифанов ўртоқлар юк ташиш нормасини ошириб бажардилар. Шунингдек, А. Дадахонов, Ф. Физков, Э. Казак ўртоқлар ўзларининг рационализаторлик таклифлари билан давлатнинг бир неча ўн минг сўм маблағини иқтисод қилдилар.

А. ФОЗИЛОВ.

МАРТЕН ПЕЧИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНДИ

БЕКОБОД, 19 март. (ЎзТАГ). В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводида 1-сон мартен печи реконструкция қилиниб бўлди. Бу ишни инженер Г. Т. Новгородцев бошчилигидаги уралик мутахассислар бригадаси бажарди. Ишлар муддатидан аввал — график бўйича 20 кун ўрнига 18 кунда бажариб қўйилди. Реконструкция қилиш печь қувватининг 10 процент оширилишига имкон беради. Реконструкция қилинган печдан бугун дастлабки эритма олинди.

ЦЕХДАН ТОПИЛГАН ХАЗИНА

Тошкент каноп фабрикасида мамлакатда биринчи марта каноп чиқитларидан тўқилмаган газлама ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бундай газламадан қурилишда, мебель ва тикувчилик саноатида изоляцияловчи, қопловчи ёки астарлик материал сифатида фойдаланилиши мумкин.

Илгари хом ашё қайта ишланаётганида йигириш учун яроқсиз момиқ ва қипиқлар ташлаб юборилар эди. Рационализаторлар ана шу чиқитларни ишга солишга ёрдам беришди. Улар фабриканинг бош инженери Э. Шухатович билан бирга канопдан тўқилмаган газлама ҳосил қилиш усулини ишлаб чиқишди. Шу таклифнинг жорий қилиниши натижасида корхона йилига қўшимча 50 минг сўм даромад кўради.

Фабрикада ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди воситалари ҳисобига махсус цех қуришга қарор берилди. Бу цех ҳар йили каноп чиқитларидан 100 минг метр шундай газлама ишлаб чиқара олади.

В. ШЕВЦОВ.
ЎзТАГ мухбири.

ИЗЛАНИШ

ЛАВҲА

Санъаткор Малик Набиев, ўзбек миллий маданиятининг гуркираб ўсишига ўзининг бадиий пухта, ғоявий мазмундор асарлари билан катта ҳисса қўшиб келаётган истеъдодли рассомлардан биридир. Биз Малик Набиевнинг сермазмун ва кўпқиррали ижодига назар ташлар эканмиз, замон ва халқ билан ҳамнафаслигини, қаҳрамон кишиларимизнинг орзу-умидлари, ўй-фикрлари, интилишларини асарларида юксак дид, теран ақл ҳамда меҳр-муҳаббат билан тасвирлаётганлигининг шоҳиди бўламиз.

Бадиий пухта ва мазмундор яратилган асарларнинг барчаси мана шундай изланишларнинг самарали меваси!

Малик Набиев қайси бир мавзуда ижод қилмасин, оригиналликка, замонавийликка, бадиийликка интилади.

Биз агар санъаткорнинг тарихий темаларда яратган асарларига мурожаат қилгудек бўлсак, уларни ўзига хос услубда, ранг-баранг бўёқлар ёрдами билан ифодаланганлигини ҳис қиламиз. Унинг, айниқса, «Беруний», «Муқанна қўзғолони», «Бобир портрети», «Спитомен қўзғолони», «Учрашдилар» номли асарлари юқоридаги фикримизнинг ёрқин далили бўла олади.

Мана, қўлимизда «Беруний портрети». Малик Набиев бу асарда катта ижодий ютуққа эришган, десак муболаға қилмаган бўламиз. Чунки, рассом унда буюк олим, ўзбек халқининг улуғ фарзанди, астроном, геолог, философ, тарихшунос, тилшунос, географ, этнограф, математик Абу Райҳон Беруний образини муҳим деталларда ҳаққоний кўрсатиб бера олган. Портретда ишлатилган ҳар бир бўёқ ёрдамида Берунийни ўша даврнинг жуда катта буюк олими ва юксак заковат эгаси бўлганлиги кўриниб турибди.

Композицион тузилиши жиҳатидан мустаҳкам бўлган ушбу асар 1950 йилда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва республика Рассомлар союзи правлениеси томонидан ўтказилган конкурсда ғолиб чиқиб, юксак мукофотга сазовор бўлган.

Рассомнинг «Учрашдилар» асари ҳам ғоявий томондан мазмунли. Бунда биринчи ўзбек композитори, оташин революцион шоир ва драматург Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг Совет ҳокимияти душманлари — бойлар, руҳонийлар, миллатчилар билан ғоявий кураш олиб бораётганлиги кўтаринки руҳ, зўр маҳорат билан ўринли бўёқларда акс эттирилган.

Малик Набиев қишлоқ манзаралари тасвирида ҳам баракали ижод қилмоқда. Унинг шу темада яратган асарлари ичида «Уйдаги концерт», «Ер эгалари», «Лаборатория уйи», «Сутчи аёл», «Пахта терувчилар», «Бригадир», «Ҳиндистонлик меҳмонлар пахта далаларида», «Боғбон», «Совет агрономи», «Чўпон», «Колхозчи портрети» сингари жуда кўплаб асарлари кишини ўзига ром қилиб олади. Бу асарларда рассом қишлоқ кишиларининг типик образини эсда қоларли деталларда ишонарли, ҳаётий, қизиқарли қилиб бераолган.

«Уйдаги концерт» номли картинасида қишлоқ турмуш маданияти, маънавий онгининг ўсаётганлиги ва булар орқали шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовут тобора йўқолиб бораётганлигини кўрсатишга муяссар бўлган.

Малик Набиев кейинги йилларда бир қанча четэл мамлакатларида, жумладан Ҳиндистон, Америка Қўшма Штатлари, Морокко, Италия, Греция, Норвегияда бўлди. Бу ерлардаги ижтимоий ҳаёт, кишилар тақдири мўйқалам соҳибини қизиқтирмай қолмайди, албатта. Унинг «Кашмир», «Бенгал қўлтиғи», «Ҳиндистонлик», «Рим харобалари», «Негрлар кварталли» каби жуда кўплаб асарлари шу жиҳатдан таъсирчан чиққан.

Малик ака ижодининг энг гуллаган пайти. Санъаткор яқинлашиб келаётган улуғ сана доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига атаб «Ленин йўлланмаси билан» асарини яратди. Бунда мўйқалам устаси коллективлаштириш йилларида Михаил Иванович Калининнинг республикамиз қишлоқларида бўлиб деҳқонлар билан қилган дўстона суҳбатлари ёрқин бўёқларда акс эттирилган.

Шунингдек, рассом В. И. Ленин юбилейига бағишлаб унинг ҳузурида бўлган кишиларнинг портретлари ва Тошкент Давлат педагогика институти олимлари сериясидан асарлар устида ҳам иш олиб бормоқда.

Ҳа, санъаткор доим изланишда. Партия ва ҳукуматимиз томонидан истеъдодли рассом Малик Набиев хизматлари муносиб тақдирланди. Унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби» деган фахрий унвон берди.

Ўзбек маданиятининг янада гуркираб ривожланишига катта ҳисса қўшиб келаётган талантли мўйқалам соҳиби, СССР Рассомлар союзининг аъзоси Малик Набиевга ижодий ишларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

Т. БОТИРБЕКОВ.

МЕҲНАТ ГАШТИ

«Инсон умри оқар дарё экан», деб ҳаёлидан ўтказар экан, Ўрозқул ака ўзининг меҳнат фаолиятига бир назар ташлади. Биринчи марта мустақил ишлаганидан бери қанча вақт ўтди. Ўша кунлар худди кечагидек кўз ўнгида турибди.

Ўрозқул ака бундан олти йил муқаддам Тошкент темир йўл станцияси юк саройининг кранчилар бригадасида ишлай бошлади.

Аста-секин юк саройининг территорияси кенгая бошлади, қатор замонавий асбоб-ускуналар ишга туширилди. Буғ билан ишловчи кранлар ўрнини бензин билан ишлайдиган моторли кранлар эгаллади. Кранларнинг иш коэффициенти ҳам ортди.

У илк бор ўз меҳнат фаолиятини кранчилар бригадасида вагонларга контейнерлар ортишдан бошлади. Фидокорона меҳнати туфайли Ўрозқул ака фақат бригададагина эмас, балки депо коллективининг ҳам ҳурматига сазовор бўлди. Шу вақт мобайнида у ўз малакасини оширди. Уч ойлик кранчилар тайёрлаш курсини тамомлаб, юк саройида электрик кранларни бошқаришга ўтди. Орадан кўп ўтмай кранчиларга бригадир қилиб тайинланди.

Шу кунларда улуғ доҳий юбилейини муносиб кутиб олиш учун курашаётган у бошлиқ бригада ойлик топшириқни доимо 120—130 процентдан адо этяпти.

Меҳнат—кишини улуғлайди. Ўрозқул ака ҳам ўз ҳалол меҳнати туфайли, обрў-эътибор орттирди, барча касбдошларининг муҳаббатига сазовор бўлди.

Ж. РАЗЗОҚОВ,
Э. ОХУНЖОНОВ.

Иван СТАДНЮК.

СЕВГИ

ҳикоя

Негадир ҳайрон бўлиб, хавотирланиб тикиларди, у. У ҳўл пўстиндан эриб тушаётган қор учқунларига боқар, кузатиб турган дугоналари уни мазах қилгандек жилмайишар, Лена эса қип-қизариб, кўзларини жовдиратарди. Йигит институтнинг кенг коридори, эшикларига қизиқиш билан тикилганча бир хил гапни такрорларди:

— Ҳаммасини ҳикоя қилиб бўлдим, чамаси. Виктор — яхши йигит, асл инсон, — деди у, — фронтда бўлган воқеаларни айтиб ўтиришнинг ҳожати йўқ.

— Нега ахир? Жуда қизиқ-ку!

Ўзини Василий деб таништирган бу ҳарбий йигит Викторнинг саломини айтиб, жим турарди. Лена унинг юзига, бўртиб чиққан ияги, тим-қора соқолларига синчковлик билан қаради. У билан ўткир кўзли, қувноқ ва ҳаракатчан Викторни солиштириб кўрмоқчи бўлди. Бироқ, хаёлига келтиролмади: хотиралари яқинда бўлиб ўтган воқеалар — партизан отрядида ҳамшира бўлган кезларга бошлаб кетди.

Ўша сўнгги кун — Симферополга яширин келувчилар билан учрашгани эсига тушди. Махфий учрашув пистирмасида гестапочилар жойлашган экан. Лена квартира эшигини қоққан заҳотиёқ, шойи қора мундирли эсэсчига кўзи тушиб қолди. Дарҳол орқасига тисарилиб, қочишга шайланди. Шу он кўча муюлишидан немис формасидаги Виктор мотоциклда келиб қолди. Аввал Лена уни танимади. Виктор бир дақиқа кечикканда, Ленани ушлаб олишган бўларди... Улар тезда шаҳар четига чиқишди. Шундагина Виктор хавотирлик билан, «пистирма ҳақида кечроқ эшитдим. Улгурмайман, деб қўрққандим, ҳайрият...» деди...

Василий бўлса жим ва ғамгин. Кенг ва ёруғ коридор, кўпчилиги бир-бирига ўхшаган эшиклар у ҳикоя қилиб берган, ҳозир эса госпиталда ётган, майин киприкли ва шўх кўзли бу қизни соғинганини эслатарди. Бироқ Василий бирор аниқ гап айтолмади. Фақат, у бу ерларга ярадор бўлганлиги учун келолмайди, дейиши керак эди-ку?

— Леночка, бунчалик куюнманг, у яқинда келади, — деди ёлғондан йигит.

— Нега, куюнар эканман?

— Шундай... Мен сизга шуни айтишим керакки, у... у ҳозир фронтда эмас, — дедию, бироздан кейин қўшиб қўйди:— Ахир, айтишга мажбурман. Бу унчалик хавфли эмас. Тўғриси, у ярадор...

— Оҳ! — болалардек фарёд қилди Лена.

— Қўрқманг, — жилмайди Василий, — шунчаки, тинчлик... Яқинда тузалиб кетади. Сўнгра тўйларингизни биргаликда ўтказамиз.

Лена совуқ егандек жакетини елкасига ташлади.

Қрим озод қилингандан кейин партизанлар, шунингдек Виктор ҳам тоғдан келиб, қизил лентали шапкани пўлат каскасига алмаштирганча фронтга кетганди. Лена унинг фронтда ярадор бўлганини сира ақлига сиғдиролмасди. Шу тобда Викторнинг қиёфаси кўз олдида намоён бўлди: у кўй кўзларида ҳамиша жилва ўйновчи, узун бурунли, ҳаммага кулиб турадиган йигит эди.

Бордию, ҳатто келишиб қўйилган тўй ҳақида бундан илгари гапиришганда Лена қизариб кетган бўларди. Бироқ ҳозир Василийнинг ҳазилларига эътибор ҳам бермай;

— У қачон ярадор бўлди? Ростми? Нега бу ҳақда ўзи ёзмади? — деб савол берди.

— Албатта ёзади, — деди Василий Лененинг ёш тўла кўзларига боқиб.

У ҳозир Ленани жуда аччиғланса керак, деб ўйлаган эди. Лена немисларнинг жазо отрядларига қарши партизанлар олиб борган жангларда ярадор бўлганлар ҳаётини кўп сақлаб қолганди. Викторнинг ярадор бўлганлиги ҳақидаги хабар эса унга қаттиқ ботди. Айниқса, шу одам орқали салом айтган Викторнинг ўзи икки энлик хат ҳам юбормагани алам қиларди.

— Ҳозир лекция бошланади, кечирасиз,— йиғи аралаш деди Лена.

У хайрлашиб кетди. Ҳеч қандай лекция йўқ эди бугун. У шу тобда ёлғиз қолишни истарди, уйига — Аксаков кўчасидаги партизанликдан буён таниш бўлиб қолган софдил аёл Татьяна Павловнаникига ошиқарди.

Ҳовлида баҳорнинг илк белгилари сезилиб қолган: кунлар исиб, қорлар эриган, ҳаво кечагига қараганда илиқ эди.

— Лена, сенмисан? — ҳайрон бўлиб сўради Татьяна Павловна, хиёл қоронғи йўлакдан унга қарар экан. — Нима бўлди? Тинчликми?

— Ҳеч нарса бўлгани йўқ!

Лененинг тушки овқат маҳалида ҳам кайфияти бузилиб ўтирди. Татьяна Павловна ҳаммасига тушунгандай индамас, унга гоҳ-гоҳида нигоҳ ташлаб қўярди. Ниҳоят, сабр косаси тўлди, шекилли:

— Лена нима бўлди айтсангчи? Виктор тинчми? — деди.

— Қўйинг ўша Викторни, Татьяна Павловна! Сиз ҳар доим ўшани гапирасиз? Ҳатто дугоналарим ҳам.

Татьяна Павловна — тўла, ўйноқи кўзли, чеҳрасидан қатъийлигини пайқаш мумкин бўлган кекса аёл эди. Отрядда ошпазлик қиларди у. Партизанлар унинг аччиқ тилидан, кесатиқларидан ҳайиқишарди. У Ленани ўз қизидек ардоқлар ва эркалатар, ҳазил-мутойиба билан муомила қиларди.

— Леночка, нега мендан яширяпсан? Ахир сенга бегона эмасманку? Виктор ҳали отрядда эканлигимиздаёқ ҳаммасини айтганди менга. Бўладиган иш-да, у яхши йигит!

Лена миқ этмади. Татьяна Павловна ҳам худди ўша ҳарбий Василий айтган сўзларни такрорларди. Викторни мақтаганидан жуда севиниб кетдию, аммо бирдан унинг ярадорлигини эслаб, кўнгли бузилди.

Шу пайт эшик тақиллади. Татьяна Павловна очса, почтальон экан.

— Лена, мана сенга хат! Витядан...

Лена жойидан сапчиб турдию, яна дарров ўтирди. У конвертга тикилганча-муҳири, ҳусни-хати орқали нима ёзилганини англаб олмоқчи бўларди. Лена Виктор ёзган хатларнинг бир-бирига сира ўхшамаслигини, конвертларнинг ажралиб туришини, баъзан шошганда бўяброқ, ҳамда адресни қисқа ҳолда ёзишини биларди.

Бироқ, бугунги хати чиройли ёзилганди. Демак, у тинч, соғ-саломат.

Лена ўзини енгил ҳис қилиб, конвертни очди. Хатнинг дастлабки сатрлариёқ ёқимсиз ва совуққонлик билан ёзилган бўлиб, гўё бегона киши йўллагандай туюлди унга. Хатни тез-тез ўқир экан, тўсатдан бақириб юборди. Майин киприкларида ёш ҳалқлари айланди.

— Нима бўлди, Лена?— қўрқиб кетди Татьяна Павловна.

Лена жавоб бермади. Диван томон телбаларча борди-да бошини болишга қўйиб ҳўнграб юборди. Қўлидан тушиб кетган хат кўкиш қизил пол устида оқ доғдай ётарди.

Татьяна Павловна энгашиб, хатни олди-да, қуйидаги сатрларга кўзи тушди: «Менинг чап оёғимни кесиб ташлашди... Бизнинг муносабатларимиз шу билан тугайди. Масалага оқилона қарашингни илтимос қиламан, Бошқа илож йўқ...»

Татьяна Павловна хатни стол устига эҳтиёткорлик билан қўйди-да, чурқ этмасдан ошхонага чиқиб кетди.

Кеч кириб, борлиқни оқшом пардаси ўраб олди. Лена кроватда ҳаракатсиз, ҳамон жим ётарди. Татьяна Павловна чироқни ёқди. Диван олдидан икки-уч бор ўтган бўлса ҳам бирор оғиз сўз айтиб, Лененинг кўнглини кўтаришга юраги дов бермасди.

Ниҳоят Лена бошини кўтарди.

— Ёрдам берсангиз... Мен унинг олдига борсам!

Татьяна Павловна Лененинг бу гапига ҳайрон бўлмади. Гўё, шу гапни кутгандай, бошини лиқиллатиб, деди:

— Қачон йўлга чиқасан?

Русчадан Карим НОРМАТОВ таржимаси.

Мутахассис маслаҳати

БЕДА—ТУПРОҚ ҲОСИЛДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ГАРОВИ

Кейинги йилларда суғорилиб деҳқончилик қилинадиган шароитда бедани пахта билан алмашлаб экиш маҳаллий ва минерал ўғитлар билан бирга қўшиб олиб борилганда катта натижа берди. Бунда тупроқда кўпроқ органик моддаларнинг кўплаб ҳосил бўлиши тажрибада яна бир карра исботланди.

Бунда ғўзалар тез ўзлаштирадиган органик модда қисмларидан бири бўлган ва сувда эрийдиган фульвокислотанинг миқдори кўплиги аниқланди. Шу билан бирга тупроқда фойдали микроорганизмларнинг ҳаёт-фаолияти актив ривожланади, ҳайдаладиган ва остки қатламларнинг тупроқ унумдорлиги тобора ошиб боради.

Тупроқда тушган ўсимлик қолдиқларини ва маҳаллий ўғитларни парчалашда актив иштирок этиш билан—унумдорлигининг тупроқ чуқур қатламларига сингиб боришида қатнашади. Бундай хусусият эса ғўзанинг ён ва ўқ илдизларининг яхшироқ озиқланишига ёрдам беради. Ғўзаларга ўғит бериш нормасини тупроқ айирмаларига чиринди, азот, фосфор ва бошқа элементларнинг миқдорига қараб эмас,— балки шу тупроқларда органик моддаларнинг минераллашиш процессининг тезлигини эътиборга олиб боришимиз керак. Чунки, тупроқларнинг механик таркиби—енгил ва оғирлиги, бу соҳада муҳим роль ўйнайди. Бу тадбирларни амалга ошириш учун ҳар бир колхоз ва совхоз учун тупроқ хариталари тузилган. Бу тупроқ хариталарига кўпчилик хўжаликларда етарли эътибор бермайдилар. Ваҳоланки, хўжаликда хариталарни мукаммал ўзлаштириш ва шу билан тупроқ айирмаларига қараб, ўғит ва сувни тақсим қилиш муҳим вазифадир. Ерга бериладиган ўғитларнинг тўғри ишлатилиши эса хўжалик экономикасини кўтаришга анча ёрдам беради. Харита эса хўжаликнинг компасидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг 1969 йил 9 декабрь қарорида таъкидланишича, юқори ҳосил берадиган беда пахта билан алмашлаб экилганда вилт билан касалланган тупроқлар анча соғайиб унинг ҳосилдорлигини оширади

Беда ўз вақтида юқори агротехника билан парвариш қилинса, ер остида қолган қолдиқлар ҳисобига бир йил мобайнида гектарига 300 килограммдан ортиқ азот тўплаш хусусиятига эга бўлади. Натижада, тупроқда айни муддао бўлган органик моддалар, шунингдек азот моддаларининг ҳар хил формалари кўп тўпланади. Шу ерга экилган чигитдан эса мўл ҳосил олинади. Тупроқда беда илдиз массаларининг тўпланиши икки ва уч йиллик бедапояларда яхши натижалар бериши аниқланди. Шу билан бирга ер ости массаларининг тўпланиши тупроқнинг механик таркибига ҳам боғлиқдир.

Тажрибалар шуни кўрсатадики, суғориладиган бўз тупроқларда 30 сантиметр чуқурликда икки йиллик бедапоя далаларида илдиз ва ангиз қолдиқлари гектарига 165—170 килограмм, уч йилликда эса 190—195 килограммни ташкил этганлиги аниқланди. Шу билан бирга уч йиллик бедапояда чиринди миқдори тупроқ оғирлигига нисбатан 0,5—0,7 процент ортади. Бу гектарига тахминан 12—15 тонна чириган маҳаллий ўғитга тўғри келади. Шунча миқдордаги чириндини ҳосил қилиш учун эса 20—25 тонна беда илдизи керак бўлади.

Минерал ўғитлардан калий ва фосфорнинг ишлатилиши беда илдизларининг кучли ривожланиши билан катта афзалликлар қўлга киритилди. Бу эса беда илдизидаги азот-фосфор ва бошқа элементларнинг, тупроқдаги каби шу элементларнинг кўпайиб бориши тасдиқланди. СоюзНИХИ маълумотларига кўра, сурункасига пахта етиштириб келаётган майдонларда, ҳосилдорлик гектарига 15 центнерга ортган.

Ҳар йили минерал ўғит ва гўнг солиб келинган майдонларда 28,5 центнер беда, алмашлаб экилган участкаларда эса гектаридан 42,6 центнердан ҳосил олинган. Шу ҳисоблар эътиборга сазоворки, ғўзага 1 килограмм азот берилганда эскидан ҳайдалиб келинаётган ерда 13—15 килограмм пахта ҳосили олинса, пахта-беда алмашлаб экилганда бу кўрсаткич 16—29 килограммни ташкил қилган. Бунда сарфланган меҳнат, ўғит ва сув 20—35 процентгача кам бўлиши мумкин. Беда билан ғўзани алмашлаб экишда, биринчидан, пахта ҳосили ошса, иккинчидан, шу пахтанинг таннархи арзонлашади, учинчидан эса тупроқнинг «илиги» тўлишади, яъни мустаҳкамланади.

Минерал ўғитларни ҳамма тупроқ шароитларига бир хил ишлата бериш ҳамма вақт юқори кўрсаткичларга олиб келмайди, чунки, тупроқда илдиз массасининг тез тараққий этиши шу тупроқ шароитига ҳам боғлиқдир. Беда экиш натижасида тупроқда жуда кўп органик модда запаслари тўплаш мумкин.

Демак, беда экилган тупроқларда органик моддаларнинг кўпайиши, унинг физик, химик ва биологик хусусиятини яхшилаши билан тупроқдаги микроорганизмларнинг ривожига ривож қўшади. Микроорганизмлар иштирокида чиринди моддалари ҳосил бўлади. Булар тупроқнинг донадор бўлиши, сув ва ҳаво ўтказувчанлигини яхшилаши билан бирга ерни унумдор ҳам қилади. Шуни айтиш мумкинки, чигит беда ўрнига экилганда ҳамма вақт ғўза экилиб келаётган ерга нисбатан ҳосилдорлик 40—50 процент ва ундан ҳам ошиқ бўлиши мумкин. Беда экилган тупроқлар соғломлашиб боради, шу билан бирга вильт касаллиги камаяди.

Тупроқ «тилини» яхши ўзлаштирсак ва унинг биохимиясини чуқурроқ ўргансак, ернинг битмас-туганмас бойликларга тўла эканлигини амалда кўришимиз мумкин.

И. ЖУМАНИЕЗОВ.
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси микробиология бўлимининг илмий ходими, биология фанлари кандидати.
Б. БОЙБОЕВ,
Р. НАФАСОВ,
илмий ходимлар.

Тошкентдаги йирик панелли уйсозлик комбинати шаҳардаги қурилишларга кўплаб йирик панеллар етказиб бермоқда. Суратда: маҳсулот жўнатишга тайёрланаяпти.

А. Тўраев фотоси.

Суратда: Тошкентдаги «Ўзбексельмаш» заводининг илғор электр пайвандчилари (чапдан ўнгга) Т. Нормуҳамедов ва В. С. Ходоренко ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар смена топшириқларини доимо 140—150 процентдан ва ундан ҳам ошириб адо этиб келишаяпти.

А. Тўраев фотоси.

ИЛҒОР БРИГАДА

4-«Оҳангарон» совхозининг 2-бўлимига қарашли комплекслашган бригада қурувчилари қисқа вақт ичида бир қанча турар-жой бинолари ва молхоналар бунёд этишди. Мамед Муртозаев бошчилик қилаётган бу бригаданинг қўли гул бинокорлари яқинда 500 ўринли молхонани муддатидан олдин фойдаланишга топширдилар.

Шунингдек, 500 ўринли қўйхона, 2 та омбор қуриб битказилди. Ҳозирда эса улар чўпонларга турар-жой бинолари қуриш ишларини жадал суръатлар билан олиб боришаётир.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун астойдил интилаётган бригада аҳли ойлик планларини 115—120 процент қилиб бажаряпти. Ғишт терувчилардан Жўра Мадраҳимов, Сотиболди Ризаев, сувоқчилардан Қаршибой Исаев, Манзар Шукуров, дурадгорлардан Эргаш Усмоналиев, Тошбой Холбоевлар ишда ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Ш. ЖАББОРОВ,
Ў. ЖЎРАЕВ.

ҲАММАГА ЎРНАК

Василий Бибаровнинг машина рулига ўтирганига ўн йилдан ошиб қолди. Шу йиллар давомида у ажойиб механик-ҳайдовчи бўлиб етишди. Пахтачиликни комплекс механизациялаб ҳосил таннархини арзонлаштиришда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. У ҳозир Янгийўл районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида звено бошлиғи бўлиб ишлаб келяпти.

Коммунист механизатор ўз звеносида ҳосилдорликни йил сайин ошириб боряпти. Ўтган йили улар 45 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» йиғиб олдилар. Йиллик план 105 процент бажарилди.

Коммунист В. Бибаров бошқараётган звено аъзолари юбилей йилида ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга аҳд қилганлар. Бу марранн забт этиш ўнғай эмас, албатта. Звено пахтакорларининг ўзлари ҳам буни яхши билишади. Шунинг учун ҳам юбилей ҳосилига куздан замин тайёрлашга киришган эдилар. Барча майдонларга 400 килограммдан суперфосфат сепилиб, 32 сантиметр чуқурликда шудгорланди. Далага кўплаб маҳаллий ўғитлар чиқарилди. Ҳозир улар техника ремонтини сифатли тамомлаб, экиш компаниясини шай ҳолда кутиб олмоқдалар.

Х. ТОШМАТОВ,
«Янгийўл» газетасининг ходими.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

Г. ГУСАК А. А. ГРОМИКО БИЛАН УЧРАШДИ

ПРАГА, 19 март. (ТАСС). Чехословакия Социалистик Республикасида расмий визит билан меҳмон бўлиб турган СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громика кеча баланд Татрада Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. Гусак билан учрашди. Учрашув вақтида ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ЧКП Марказий Комитетининг секретари В. Биляк, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И, Ленарт, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Раиси П. Цолотка, ЧССР Ташқи ишлар министри Я. Марко, шунингдек СССРнинг ЧССРдаги элчиси С. В. Червоненко қатнашдилар.

Учрашув вақтида суҳбат қизғин ва самимий вазиятда ўтди. Г. Гусак ва А. А. Громика СССР билан Чехословакия халқлари ўртасидаги қардошларча муносабатни ривожлантириш ва мустаҳкамлашнинг аҳамиятини таъкидлаб ўтдилар.

ЮБИЛЕЙ ТАРАДДУДИ

ГАВАНА, 19 март. ТАСС мухбири В. Миронов хабар беради:

— Кубада В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги байрами олдидан тайёргарлик ишлари қизиб кетди. Мамлакатнинг ҳамма қисмида жаҳон пролетариати йўлбошчисининг ҳаёти ва революцион фаолиятини, ҳозирги замон тарихининг боришига Ленин ғояларининг таъсирини тасвирловчи 2.300 дан ортиқ виставка ва фотостендлар очилди. Саноат корхоналари, давлат муассасалари, олий ўқув юртлари ва мактабларда юбилейга бағишланган кўп виставкалар ташкил этилди.

Куба зиёлиларининг таниқли вакиллари, партия, касаба союз ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари Ленинга бағишланган мавзуларда доклад ва лекциялар ўқимоқдалар. Гавана вилоятининг бир ўзидагина бир ярим мингга яқин лекция ўқилди, меҳнаткашлардан салкам 40 минг киши бу лекцияларни тинглади.

В. ШТОФ БИЛАН В. БРАНДТ УЧРАШДИ

ЭРФУРТ, 19 март. (ТАСС). Бугун Германия Федератив Республикасининг канцлери В. Брандт Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф билан учрашгани бу ерга келди. Эрфурт вокзалида Германия Федератив Республикасининг канцлери В. Брандтни Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф ва бошқа расмий кишилар кутиб олишди.

Вокзалдаги учрашувдан сўнг ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, ГФР федерал канцлер В. Брандт ва ГДР билан ГФР делегацияларининг аъзолари «Эрфуртер хоф» меҳмонхонасига йўл олишди. Бу ерда ўша куниёқ иккала герман давлати ҳукуматларининг бошлиқлари ўртасида музокара бошланди.

ИСРОИЛДАН МАКТУБ

НЬЮ-ЙОРК, 19 март. (ТАСС). СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги доимий ваколатхонаси Исроилда истиқомат қилаётган Абрам Лазаревич Черчесдан СССР Олий Совети Президиуми номига олинган хатни тарқатди. А. Л. Черчес Совет Иттифоқига қайтиб келишига ёрдам кўрсатилишини сўраган.

«Менинг бутун умрим Совет Иттифоқида ўтди,— дейилади мактубда.— Ҳаёт учун нима зарур бўлса, шунинг ҳаммасини Совет давлати менга муҳайё қилган эди. Ўғилларим ва қизим маълумотли бўлишди. Мен 1969 йил 29 мартда қаттиқ хато қилдим: Совет Иттифоқини ташлаб Исроилдаги қайнота ва қайнонам ҳузурига кетдим (ўғилларим боришни рад қилишган эди)».

Исроилга келган биринчи кунларимдан бошлаб хотиним ўз ота-оналаридан олиб турган хатлар асосида қулоғимга қуйган ҳамма гаплар ёлғон эканлигини ўз кўзим билан кўрдим,— деб ёзади А. Л. Черчес.— Бутун умри Совет давлатида ўтган кишининг капиталистик давлатдаги ҳамма нарса фақат пулга бўйсунган ҳаётга кўникиши оғир. Туғилиб-ўсган ва бутун ҳаётимни ўтказган ватанни ташлаб хато қилганлигимни эндигина батамом англадим. Ватанни соғиниш, ўғилларимни соғиниш менинг маънавий аҳволимни баттар ёмонлаштирмоқда. Совет давлатининг инсонпарварлиги менга маълум. Илтимосимни қайтармасангиз ва ватанга қайтиб боришимга, совет гражданлигимнинг тикланишига ёрдам берсангиз».

ПОКИСТОН БАЙРАМИ

Покистон халқи 23 мартда республиканинг 14 йиллигини нишонлайди. 1947 йилда Покистон халқи мустамлакачилик асоратидан қутилиб, сиёсий мустақилликни қўлга киритди ва тараққиёт йўлига чиқиб олди. 1956 йил 23 мартда эса Покистон Ислом республикаси деб эълон қилинди.

Икки юз йилдан ортиқ давом этган мустамлакачилик сиёсати ва ярим ороллнинг икки қисмга бўлиб юборилиши натижасида Покистон катта иқтисодий қийинчиликларга дуч келди. Бундан ташқари Англия ва Америка империалистларининг Шарқдаги плацдармига айланиб қолганлиги сабабли катта ҳарбий харажатлар сарфлашга тўғри келдики, бу ҳол мамлакат экономикасини ривожлантиришда катта тўсиқ бўлди.

Мамлакат экономикасида қишлоқ хўжалиги асосий ўрин эгаллаб, аҳолининг 80 проценти деҳқончилик билан шуғулланади. Мамлакатда асосан шоли, буғдой, жут ва пахта экилади. Покистон жут ишлаб чиқаришда капиталистик давлатлар орасида биринчи, пахта етиштиришда олтинчи ўринда туради.

Покистон саноати жуда кучсиз бўлиб, кўпроқ енгил саноат ривожланган. Мамлакатнинг ип-газлама, жут буюмлари ишлаб чиқариш, озиқ-овқат, кўн саноати асосан Карачи, Лоҳур, Мўлтон ва Ҳайдаробод каби йирик шаҳарларда жойлашган.

Ленинча тинч-тотув яшаш принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи қўшни мамлакатлар билан тўла тенг ҳуқуқлилик ва бир-бирини ҳурматлаш асосида ўзаро муносабатларни ривожлантириш тарафдори бўлиб келмоқда. Ана шунинг учун ҳам Покистон давлати вужудга келган дастлабки кунданоқ Совет Иттифоқи у билан дўстона, иқтисодий алоқаларни ривожлантириш ва кенгайтиришга тайёр эканлигини билдирди. СССР билан Покистон ўртасида тузилган савдо алоқалари ҳам ана шундай ўзаро манфаатдорлик принципларига асослангандир. Шунингдек, Покистонда вужудга келган қурғоқчилик йилларида Совет Иттифоқи Покистонга буғдой ва шоли етказиб бериб турди.

23 МАРТ—ПОКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ 14 ЙИЛЛИГИ КУНИ

Совет Иттифоқи Покистоннинг ривожланаётган саноат эҳтиёжларини ҳисобга олиб, 1956 йилда Покистонга саноат хом ашёлари, жумладан, пўлат етказиб бериш тўғрисида битим тузди. Покистон ҳукуматининг фойдали қазилмаларни қидириб топиш соҳасида ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги илтимосига биноан, 1961 йил 4 мартда Карачида нефть қидириш ва разведка қилиш бўйича Совет—Покистон битими имзоланди. Бу битимга мувофиқ Совет Иттифоқи Покистонга узоқ муддатли кредит берди ва мутахассислар юборди.

1966 йил январида Совет Иттифоқи билан Покистон ўртасида янги савдо битими имзоланди. Бу битимга мувофиқ ҳар икки давлат ўртасида савдо ҳажми уч баравар кўпайди.

1968 йил апрель ойида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг Покистонга қилган визити Совет – Покистон муносабатларида янги босқич бўлди.

Совет Иттифоқи билан Покистон ўртасидаги дўстлик муносабатларини мустаҳкамлаш ишига социалистик Ўзбекистон ҳам ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Республикамиз Покистонга чигит экадиган сеялкалар, кўприк кранлари, тўқимачилик ускуналари, тракторлар ва шу каби бошқа саноат маҳсулотларини етказиб бераётир. 1968 йил 12 октябрда Шарқий Покистоннинг Дакка шаҳрида Ўзбекистон ССР ҳафталиги ўтказилди.

Кейинги йилларда Покистон ҳукумати ўз мустақил ташқи сиёсатини қарор топтириш ҳамда социалистик давлатлар билан дўстона алоқалар ўрнатиш йўлида дадил қадам қўймоқда. Сўнгги ўн йил ичида Покистон СССР, Чехословакия, Польша, Югославия, ГДР каби социалистик давлатлар билан савдо битимлари тузди.

Совет ҳукумати Покистоннинг яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатишга бўлган интилишини қўллаб-қувватламоқда. Тинч-тотув яшаш сиёсати ҳар икки мамлакат халқига ўз экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда ижобий самаралар бермоқда.

Турғун ФАЙЗИЕВ,
Тарих фанлари кандидати.

Ливия меҳнаткашлари мамлакатда республика эълон қилинганлигини маъқуллаб, унга доимо содиқ бўлиб қолишларини билдирмоқдалар. Суратда: Триполи шаҳри кўчасида революцияни қўллаб-қувватловчи аҳоли намойиш ўтказмоқда.

БТА-ТАСС фотоси.

Янги спектакль

АРҒУМОН

Эркин Воҳидов ўзининг ажойиб шеър, ғазал ва достонлари билан ўқувчиларнинг меҳрини қозонган шоир. Кейинги йилларда шоир бошқа жанрларда ҳам ўз кучини синаб кўрди. Унинг «Олтин девор» номли комедияси Ҳамза номидаги Ленин орденли академик драма театрида муваффақиятли саҳналаштирилди.

Кўп йиллик қадрдон икки қўшни яхши ният билан ўртадаги деворни бузиб ташлашга аҳд қилишади. Деворни бузаётганларида эса хумга солиб қўйилган талайгина тилла топиб олишади. Қўшнилар нима қиларини билмай довдираб қолишади. Улардан бири бу сирни устомон савдогар қўшнисига билдириб қўяди, иккинчиси эса бировга лом деб оғиз очолмай талвасада қолади. Бу сирдан воқиф бўлиб юрган милиция лейтенанти иккала қариянинг мушкилини осон қилади. Савдогар қўлга олинади. Ўзлари билмаган ҳолда жиноятга аралашиб қолган қарияларнинг гуноҳи кечирилади.

Сиртдан қараганда асар воқеаси жуда оддийга ўхшайди. Лекин муаллиф шу оддий воқеа орқали турмушимиздаги бир талай иллатларни фош этиб ташлаган. Иккинчи томондан Э. Воҳидов оқибатли, бир-бирига меҳрибон қўшниларнинг ажойиб образини ярата олган. Асарнинг мувоффақиятли чиқишида Ўзбекистон халқ артистлари Амин Турдиев ва Ғани Аъзамовнинг хизматлари бениҳоя катта. Бу икки санъаткор ўзбек қарияларига хос бўлган соддадиллик ва оққўнгиллиликни тўғри, ишонарли талқин эта олганлар. Шунингдек республикада хизмат кўрсатган артистлар Т. Хонтўраев, Р. Иброҳимова, артистлардан О. Юнусов, Г. Жамилова, Т. Тожиев, Х. Юсупов, Н. Алимов, М. Раҳимова ҳам ўзларига топширилган образнинг табиий, ишонарли чиқиши учун жуда кўп изланганлиги яққол сезилиб турибди.

Бу спектаклнинг мувофаққиятини таминлашда театрнинг бош режиссери Т. Хўжаевнинг хизматлари катта эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Саҳна декорациялари ҳам дид билан танланган.

Бу янги спектакль театр аҳлининг доҳий юбилейига муносиб армуғонидир.

Б. МАНСУРОВ фотоэтюди.

ЁШЛИК ВА БАХОР

Навбаҳор еллари парвона бўлиб,
Ғунчалар қатини очганда боғда.
Булбуллар ғазалхон, хонишга тўлиб,
Чўғ гуллар атрини сочганда боғда:
Хаёлинг ўзига тортиб этар ром,
Чаманлар қўйнининг барно кўҳлиги.
Кўнгилга тотли хис, бағишлар ором,
Баҳорнинг жилваси, ишва, шўхлиги.

Боқасан борлиққа суқланиб тўймай,
Дил яйраб кетади, қувонади кўз.
Ёз дейди юрагинг, ҳолингга қўймай,
Тополмай қоласан таърифига сўз.
Ёшлик сен навқирон, гардсиз, беғубор,
Шу асил фаслга эгизак умр.
Сенники ҳаётнинг неки завқи бор,
Қол бирга мен билан яшнаб бир умр.

Усмон ЖОНГИТОВ.

Спорт

ТРЕНЕРЛАР ЎҚИМОҚДА

Тошкентда «Б» класси мастерлар командаларининг катта тренерлари ва физкультура коллективларининг етакчи тренерлари семинари бўлиб ўтди. Семинар қатнашчилари ҳозирги замон футболидаги янгиликлар, ўйинчиларни мусобақаларга тайёрлаш, улар устидан врачлик назоратини қандай олиб бориш хусусида кўпгина маълумотлар билан танишдилар.

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган тренер Д. Берлин мастерлар командаларида тарбиявий ишларнинг аҳволи ва бу соҳадаги вазифалар ҳақида, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган тренер, доцент В. Баришев футболчиларда жисмоний сифатлар ривожланишининг умумий асослари хусусида лекция ўқидилар. СССР да хизмат кўрсатган тренер М. Якушин семинар қатнашчиларини замонавий тактика усуллари билан таништирди. Ленинграддаги физкультура институтининг доценти Н. Люкшинов ёш тренерларга Европа, Латин Америкаси ва умумжаҳон футбол мактабида юз бераётган ўзгаришлар ҳақида сўзлаб берди. Бутуниттифоқ тоифали судья Г. Багдасаров футбол ўйини қоидасидаги ўзгаришлар ҳақида лекция ўқиди.

«ПОЛИТОТДЕЛ» ТАШАББУСИ БИЛАН

Область футбол федерацияси бир неча мастерлар командалари иштирокида мавсумолди турнири ўтказмоқда.

— «Политотдел» колхози футболчилари бу турнир ташаббускори бўлиб чиқдилар,— деди республика футбол федерациясининг катта тренери О. Мусаев. Чирчиқ, Оққўрғонда, «Политотдел» колхози стадионларида биринчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. Чирчиқнинг «Химик» командаси ўз майдонида «Луч» (Владивосток) футболчиларига 0:2 ҳисобида ютқаздилар. «Политотдел» — «Томлес» (Томск) ўйини 0:0 бўлиб тугади. «Торпедо» (Тольятти) футболчилари «Оққўрғон» командасини 3:1 ҳисобида енгдилар. Якшанба куни иккинчи тур бўлади. Политотделликлар СССР кубогидаги биринчи рақиблари — Тольятти шаҳри футболчилари билан куч синашиб кўрадилар.

ҲАР ТЎҒРИДА

ФАНГА МАЪЛУМ БЎЛМАГАН ҚАБИЛА

Француз журналисти И. Берже Жанубий Америкада, Колумбия-Бразилия чегараси яқинида шу пайтгача фанга маълум бўлмаган қабилалар кашф этди. Қабила ривожланишининг ибтидоий босқичидадир. Қабила аъзолари тўқимачилик, металлардан фойдаланиш, қишлоқ хўжалиги нималигини билмайдилар. Уларнинг асосий машғулоти — балиқ овлашдир.

АЙҒОҚЧИЛАР АЛЬБОМИ

Кўпгина мамлакатларда полиция айғоқчиларга ёрдам тариқасида жиноятчиларнинг фотосуратларидан иборат альбом нашр этиб туради. Яқинда Чикагода бунинг бутунлай тескариси бўлган альбом босиб чиқарилди: унда шаҳардаги ҳамма айғоқчиларнинг портрети тўпланган. Альбомга талаб шунчалар юқори бўлганки, тираж бир неча соат мобайнидаёқ сотилиб кетган.

1970 ЙИЛ ГЛАДИАТОРЛАРИ

ГДРда чиқадиган «НБИ» журналининг ёзишига, Миландаги (Италия) «Галка» меҳмонхонасида ҳар йили ёзда одатдан ташқари бозор очилади. Бу ерда акциялар эмас, «ҳозирги замон гладиаторлари» (матбуот профессионал футболчиларини шундай деб атайди) сотилади.

Савдогарлар ўз қарорларини ўйинчиларга билдирмайдилар. Масалан, зўр бериб қаршилик қилганликларига қарамай, «Милан» командасининг ўйинчилари Гори, Демонгини ва Поли «Кальяри» (Сардиния) командасига сотиб юборилдилар. Ўйинчилардан Рива, Ривера ва Прати ҳаммадан қўра қиммат туришади. Биржанинг обороти ўн миллиард лирага етди.

РАССОМ ХАНДАСИ

Сўзсиз сурат.

Бош врач: — Беморларга осойишталик, хотиржамлик зарур! Бугундан бошлаб сиз менинг кабинетимда ишлайсиз — Ақидахон билан ўрин алмашинингиз!...

Сўзсиз сурат.

— Кечирасиз, бу жой банд эмасми?

А. ХОЛИҚОВ чизган карикатуралар.

ҲАВАСКОРЛАР ТЎГАРАГИ

Бадиий ҳаваскорлик тўгараги Оржоникидзе районидаги Киров номли колхоз комсомоли ташкилоти секретари Рўхсора Исоқбоеванинг ташаббуси билан ташкил этилган эди. Тўгаракда ҳозир мактаб ўқувчилари, колхоз чорвадорлари, сабзавоткорлар, механизаторлар ва бошқа касбдаги 20 дан ортиқ йигит ва қиз иштирок этмоқда.

Тўгаракка республикада хизмат кўрсатган артист Ғанижон Тошматов раҳбарлик қилмоқда. Машғулотлар ҳафтада бир марта бўлиб туради. Раҳим Қурбонов, Исмоил Ризаев, Мавлуда Эрматова ва Ҳакима Дадажонова каби комсомол ёшлар партия, Ватан ҳақидаги ҳамда халқ қўшиқларини севиб ўрганишмоқда. Бундан ташқари, ёшлар чолғу асбоблари, бадиий ўқиш маҳоратларини ҳам кунт билан эгаллашяпти.

Қ. ЙЎЛДОШЕВ.

КОЛХОЗ БОЗОРЛАРИ ПРОБЛЕМАЛАРИ

Март ойи ўтиб бормоқда. Саҳий ер қишдан чиқиб, деҳқон меҳнатига юз карра орттириб маҳсулот бериш учун куч тўпламоқда. Тошкент бозорларида турли кўкат ва сабзавотлар кундан-кунга кўпайиб бормоқда.

Бу йилги кўклам юбилей кўкламидир. Совет кишилари улуғ сана — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш иштиёқида зўр тайёргарлик кўрмоқдалар. Бешёғоч колхоз бозори коллективи ҳам умумхалқ тайёргарлигига ўз ҳиссасини қўшишга ҳаракат қиляпти. Биз тўрт ойлик планни доҳий юбилейи кунига, йиллик планни 5 декабрга адо этишга қарор қилдик.

Аммо, биз, колхоз бозорларининг ходимлари, эришилган ютуқлардан тўла қаноат ҳосил қилолмаймиз. Агар баъзи бир проблемалар ҳал этилса, меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш кескин равишда яхшиланади. Бу эса колхоз бозори савдосининг асосий, энг муҳим томонидир.

Бу проблемалар нималардан иборат?

Сиз Тошкентдаги истаган бирор колхоз бозорига кириб келсангиз, тўда-тўда бўлиб ётган кўкат-резаворларни, турли-туман сабзавот ва меваларни кўрасиз. Ранг-баранг маҳсулот кишини қувонтиради. Аммо нархи кўнгилни ранжитади. Шундан кейин ўзингизга зарур бўлган озиқ-овқат маҳсулотларини қидириб шу ернинг ўзгинасида жойлашган колхоз дўконлари ва «Ташзаготплодоовощторг» павильонларини айланиб чиқасиз. Шундан кейин кайфингиз тамомила бузилади, чунки уларнинг бир қисми қупқуруқ, бошқаларида эса сифати паст маҳсулотлар... Бошқача қилиб айтганда, бозорларда айрим кишилар савдо қилаётганлар, халос.

Манзара ҳар куни шундай. У ойдан-ойга, йилдан-йилга ўзгармай келаётир.

Бозор нархларини пасайтириш учун, сабзавот ва мевани давлат йўли билан сотиш яхши амалга оширилган бўлиши шарт. «Ташзаготплодоовощторг» эса бу соҳада кўнгилдагидек иш қилаётгани йўқ. Шаҳарда сабзавот сотиладиган енгил павильонлар кўп. Аммо маҳсулотларни сақлаш учун мослаштирилган, тегишли технология ускуналари ва холодильниклар билан жиҳозланган хоналарга эга махсус магазинлар йўқ.

Кўп ҳолларда сабзавот ва мева ортилган машина куни бўйи бир павильондан иккинчисига қатнаб, беҳуда вақт ўтказади-да, фақат кечга яқин ўз маҳсулотини топширишга муваффақ бўлади. Бунга қалар сабзавот даладан, колхоз омборига, омбордан тайёрлаш пунктига олиб келиниб, неча марталаб ортилган ва туширилганини назарда тутсак, харидорга мол қай аҳволда тақдим этилганини тасаввур этиш қийин эмас.

Демак, «Ташзаготплодоовощторг» савдо корхоналари бевосита колхоз ва совхозлар билан мустаҳкам алоқа боғлаб, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг даладан тўппа-тўғри магазинга олиб келишига эришишлари керак. Шунда шаҳримиз меҳнаткашлари юқори сифатли, янги мева ва сабзавотлар билан таъмин этилиб туриладн. Бу соҳада тажриба ҳам орттирилган. Жумладан, Чилонзор савдо марказининг сабзавот дўконларида шундай қилинади.

Ҳаёт ҳозирги кундаги сабзавот дўконлари эндиликда талабга жавоб бермай қолганлигини исботламоқда. Савдонинг янги, прогрессив усулларини жорий қиладиган вақт келди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг кони бўлган колхозлар шаҳар бозорларида ўзларининг фирма магазинларини очишлари, улар ёнида тегишлича жиҳозланган омборлар қуришлари лозим.

Биз Украина ва Болтиқ бўйи республикаларида шундай магазинларни кўрдик. Бу ерда хўжаликлардан сабзавот-мевалар одатда кечаси, салқинда олиб келинади. Магазин очилишига маҳсулотлар сараланиб, жой-жойига териб қўйилган, бир қисми эса маълум миқдорларга бўлиниб, тарозида тортилиб ўраб қўйилган ҳам бўлади. Харидорлар ўзларига керак бўлган маҳсулотларнинг сарасини сотиб оладилар. Нархлар ҳам қиммат эмас. Колхозлар савдони ана шундай тарзда уюштиришда манфаатдор бўлишлари учун, шаҳар бозорларида сотилган маҳсулотни белгиланган харид нархлари асосида давлатга етказиб берилган маҳсулотга қўшиш керак. Мамлакатнинг йирик марказий шаҳарларида худди шундай қилинаётир.

Давлат савдо системасидаги маҳсулот тайёрловчи ташкилотлар жуда кўп хил қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қабул қилиб олиш ва сақлашга яхши тайёргарлик кўришлари, етарли миқдорда база ва омборлар қуришлари, уларни зарур бўлган технология ва совутиш ускуналари билан жиҳозлашлари шарт.

Мен зарур ишлар тўғрисида айтиб ўтдим. Афсуски, бизда ҳали бундай ишлар қилинмаяпти. Жумладан, Тошкентнинг энг йирик — Чилонзор районига хизмат қилаётган Бешёғоч бозори ва унинг филиалларида мавжуд колхоз дўконлари ва давлат ҳамда маҳсулот тайёрлаш ташкилотларининг павильонлари ўттиздан ошмайди. Уларда ҳам савдо кўнгилдагидек эмас.

Масалан, Калинин районидаги Карл Маркс номли колхознинг дўкони кўпинча ёпиқ бўлади. Хўжалик раҳбарлари ўз маҳсулотларини бозорда сотишдан манфаатдор бўлмаганликлари сезилиб турибди. Улар тегишли органларнинг шаҳарда колхоз савдосини уюштириш тўғрисидаги кўрсатмаларини «хўжа кўрсин» учун бажариб келишяпти. Бизнинг бозоримиз территориясида жойлашган олтита колхоз сут дўкони ҳам тошкентликларга яхши хизмат қилолмайди. чунки уларнинг ҳар бири оддий рўзғор холодильнигига сиғадиган миқдорда сут маҳсулотлари сотишлари мумкин, холос.

Биз зиммасига республика пойтахтини янги узилган сабзавот ва яхши мевалар билан йил бўйи таъмин этиб туриш вазифаси юклатилган Оржоникидзе ва Калинин районларидаги колхозлардан унча хурсанд эмасмиз. Улар кўкпиёз билан редисканн шаҳарга жуда кеч етиштириб чиқарадилар. Колхозлар ўз планларига асосланиб, савдо тармоқларига арзон, аммо пишиб ўтиб кетган маҳсулотларни етказиб берадилар.

Қишлоқ хўжалик артелларида укроп, кашнич, салат, сельдерей, шовил, рангли карам каби резаворлар етиштириш ҳеч планлаштирилмайди. Ҳолбуки, шаҳарда буларга талаб жуда катта.

Бозорлар ихтиёридаги транспорт воситаларининг етишмаслиги ҳам колхоз савдосига путур етказмоқда. Шуни айтиш кифояки, Бешёғоч бозори ва унинг уч филиалида атиги иккита эскирган машина бор.

Бизнинг фикримизча, ишнинг яна бир жуда муҳим томонига — харидорларга маданий хизмат кўрсатишга эътибор кучайтирилиши керак. Шаҳардаги ҳар бир бозорда яхши хизмат кўрсатиш бюроси очилса соз бўлур эди.

Меҳнаткашлар картошка, карам, бодринг, помидор, пиёз, сабзи, қовун-тарвуз каби маҳсулотларни кишга ғамлаб қўймоқчи бўлганларида, уйларига олиб боришда қийинчиликка дуч келадилар. Шунинг учун бозорларда юк ташийдиган мотороллерлар, «пикап» каби автомашиналарга эга махсус пунктлар бўлиши керак.

Бозорларда ёрдамчи бинолар — гаражлар, сотилмай қолган сабзавот ва мевалар сақланадиган саройлар, умумий овқатланиш корхоналари ва шунингдек, ўз боғлари ва томорқаларида етиштирилган ортиқча маҳсулотларини сотиш учун шаҳарга келган қишлоқ меҳнаткашларининг дам олишлари учун тегишли шароит яратилган колхозчи Уйлари барпо этилиши зарур.

Биз колхоз бозорларининг ишини яхшилаш ва савдо маданиятини юксалтириш учун ғоят аҳамиятли бўлган баъзи проблемалар устида тўхтаб ўтдик. Бу проблемаларни ҳаётнинг ўзи олға сўрмоқда.

С. ВАЛИЕВ.
Бешёғоч колхоз бозорининг директори.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21/III да **Ойжамол**, 22/III да **Евгений Онегин** (кундузи). **Бир пардали балетлар премьераси: М. Ашрафий — ТЕМУР МАЛИК, А. Берлин СУВ ҲАҚИДА ПОЭМА, С. Юдаков — АЛАНГА** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/III да **Парвона**, 22/III да **Олтинчи июль** (кундузи). **Олтин девор** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/III да **Паранжи сирлари**, 22/III да **Фарғона тонг отгунча** (спектакллар кеч соат 8 да бошланади).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«СУВДАГИ ЖОЗИБАЛАР» янги аттракциони.**

Кино

Кўҳна масжиддаги учрашув — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Почтачи — «СПУТНИК» (жуфт соатларда). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ (кундуз ва кечқурун).

Британка ҳақида ўйлар (кундуз соат 5 да, кеч 7 ва 8 яримда). **Қирк биринчи йил олмалари** (эрталаб соат 11 да) — САНЪАТ САРОЙИ.

«Мерседес» муаммоси — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Гапиравеpишсин — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Она муҳаббати — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Гўзал маликам — «МОСКВА» (кеч 8 ярымда).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА 21 МАРТ КУНДУЗ СОАТ 5 ДА СССР биринчилиги учун «ШАХТЕР» (Донецк) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) «А» класс командалари ўртасида ФУТБОЛ

„Хор“

ИНТЕРМЕДИЯ

Маҳалладаги озиқ-овқат магазинининг қоровули Комил ака ёнида ёшгина йигит Олимжон турибди.

КОМИЛ АКА — **(Соатига қарайди)** Олимжон, кечаси соат тўртда нима қилиб юрибсан?

ОЛИМЖОН — Яримта оқидан топиб бермасангиз бўлмайди...

КОМИЛ АКА — Шунақами, хўп майли. Қалай, ўзинг соғ-саломатмисан?

ОЛИМЖОН — Ишдан бўшадим. Заводда ишлаш бизга оғирлик қилди, кинога ишга кирдим.

КОМИЛ АКА — Кинога?

ОЛИМЖОН — Ҳа, зўр иш экан. Кирганларнинг билетини йиртиб турамиз, билети йўқлар ўзимизга чўзишади. Яримтанинг пули чиқиб туради-да, бобой. Қани, ҳалигини... **(чўнтагидан пул чиқаради)** Бугун ўша ишни ювяпмиз.

КОМИЛ АКА — Дарвоқе, отанг яхшими, соғ-саломат юрибдими? Отанг хўп яхши одам-да, у билан ёшликдан қадрдонмиз, кўп йиллар бирга ишлаганмиз, омон бўлсин қария. Мендан салом айтиб қўй.

ОЛИМЖОН — Хўп, хўп, салом айтаман, қани, ҳалигини...

КОМИЛ АКА — Айтгандай кампир бақувватми, кўп меҳрибон аёлда, сизларни катта қиламан деб кўп азоб чекди, отанг билан биз фронтда эдик, сизлар жуда ёш эдинглар, ўшанда онанг бечора заводда ишлаб сизларни боқди. Қалай, ўзи тузукми, соғ-саломатми?

ОЛИМЖОН — Касалхонада ётиптила...

КОМИЛ АКА — Э, касалми, шўрлик, нима касал экан?

ОЛИМЖОН — Билмадим, олдиларига бобой бориб турадилар.

КОМИЛ АКА — Сен-чи?

ОЛИМЖОН — Қанақа қилиб бораман, қўл бўшамаяпти. Қани, ҳалигини чўзинг...

КОМИЛ АКА — Ҳа, дарвоқе, ароқ деган эдинг, топилади, топилади... **(узоқдан «Эй, Хор, талқон еб сувга юборадиган экан-ку, сени, бўл, тезроқ» деган овоз эшитилади).**

ОЛИМЖОН — Ҳозир, ҳозир!

КОМИЛ АКА — Ким у, Олимжон?

ОЛИМЖОН — Улфатлардан. Кутиб қолишди.

КОМИЛ АКА — Сени «Хор» деб чақиряптими?

ОЛИМЖОН — Ҳа, «Хидиров Олимжон Рустамович»нинг қисқартиб айтилгани.

КОМИЛ АКА — **(кулади)** Обба, сен-ей, ҳали шундай қилиб хор бўлдим, дегин.

ОЛИМЖОН — Яхши-да, қисқагина **(пулни узатади)** Қани, тезроқ бериб юбора қолинг.

КОМИЛ АКА — Олимжон, укаларинг бор эди, яхши юришибдими? Уларнинг ишлари яхшими? Иккови ҳам ажойиб йигит-да!

ОЛИМЖОН — Ҳа, яхши, яхши! Мана буни олинг **(пулни узатади).**

КОМИЛ АКА — Бу, дейман, ўзинг сал суюқроқ чиқиб қолдинг-да, Олимжон. Ҳали келин топганинг йўқдир?

ОЛИМЖОН — Уйлантириб қўйишмаяпти-ку.

КОМИЛ АКА — **Обба хор-ей, бу юришингда укаларинг сендан олдин уйланишади**

ОЛИМЖОН — Қани, бобой, гапни чўзмай аловини олиб беринг.

КОМИЛ АКА — Ҳа, яримта оқидан деган эдинг. Хўш, айтгандай бизда ҳатто кундуз куни ҳам арок сотилмайди. Энди бундай қиласан: битта такси топасан-у, ғириллаб Дўмбрободга борасан, йигирма чақирим ҳам келмайди; ўша ерда Туроб ака деган қоровул бор. Жуда яхши одам. Пулингни ўша кишига берасан-у, Комил акам тайинлаб юбордилар, яримта оқидан олиб берармикинсиз, десанг бас. Жонини ҳам аямайди, магазин очилиши билан олиб бера олмаса ҳам, соат 11 бўлганда дарров олиб беради.

ОЛИМЖОН — Нима? Одам эмас экансиз! **(Узоқдан «Эй, Хор бўласанми, йўқми?!» деган овоз эшитилади).** Мана, кетаяпман! **(Комил акага)** одам эмас экансиз!! **(Кетади).**

КОМИЛ АКА — Обба, хорей!

Р. ШОКИРОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Г. 1606. ИНДЕКС — 64697 Р — 02356